

Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre, efterfølgende tiltrådt af Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Kristendemokraterne om:

**Tillægsstipendium til studerende med handicap
(6. november 2003)**

Aftale om tillægsstipendium til studerende med handicap

Regeringen og de øvrige partier bag SU-forliget (Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre) har indgået aftale om, at der fremover som en del af SU-systemet ydes et tillægsstipendium til studerende med handicap svarende det laveste fribeløb (5.771 kr. pr. måned – 2003-niveau).

Med indførelsen af tillægsstipendiet til studerende med handicap i SU-systemet sker der en afskaffelse af det dobbelte optag ved at give studerende med handicap et økonomisk grundlag for at vælge uddannelse på SU på lige fod med andre.

Merudgiften hertil er 25 mio. kr. årligt.

17. marts 2004

Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre og tiltrådt af Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne, om:

Forsørgertillæg til SU-modtagere med børn, forhøjelse af fribeløbet uden for uddannelse (det højeste fribeløb) samt reduktion af henholdsvis grundstipendiet og tilsvarende forøgelse af tillægsstipendiet til 18-19-årige hjemmeboende i ungdomsuddannelser

Etablering af forsørgertillæg

Regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne er enige om, at forsørgere, herunder særligt enlige forsørgere, skal have bedre muligheder for at gennemføre en uddannelse på SU.

Forsørgere har vanskeligere ved at have erhvervsarbejde ved siden af SU og har større risiko for at falde fra en uddannelse. Aftaleparterne vurderer, at enlige forsørgere er mest presset økonomisk og tidsmæssigt, hvorimod samboende forsørgere bedre kan indrette sig, så de har mulighed for at supplere SU med erhvervsarbejde.

På den baggrund ændres SU-reglerne således:

- at enlige forsørgere ydes et tillægsstipendium på 4.519 kr. pr. mdr.
- at samboende forsørgere, hvor begge modtager SU, ydes et tillægsstipendium på 646 kr. pr. mdr. til hver forælder, svarende til i alt 1.292 kr. pr. mdr.
- at en samboende forsørger, der er SU-modtager, i de tilfælde hvor den anden part ikke er SU-modtager, får mulighed for at få supplerende studielån på 1.157 kr. pr. mdr.

Tillægsstipendiet og muligheden for det supplerende studielån gives for alle tre grupper kun for ét barn uanset antallet af børn.

De to første grupper af forsørgere får endvidere mulighed for at få supplerende studielån på 1.157 kr. pr. mdr. For samboende forsørgere, hvor begge er SU-modtagere, svarer det til to "halve" lånerater på 1.157 kr. pr. måned pr. person.

Det skønnes, at de årlige merudgifter udgør ca. 90 mio. kr., når ordningen er fuldt indfaset.

Ændringer træder i kraft for *enlige forsørgere* fra 1. august 2004. Indtil 31. december 2004 ydes et tillægsstipendium til *enlige forsørgere* på 3.228 kr. pr. måned, da det særlige børnetilskud til uddannelsessøgende fortsat kan oppebæres i 2004. Fra d. 1. januar 2005 forhøjes tillægget til 4.519 kr. pr. måned (alle tal er i 2004 niveauer). Samtidig bortfalder for visse grupper det særlige børnetilskud til uddannelsessøgende forældre, jf. nedenfor.

For øvrige forsørgere træder ordningen i kraft pr. 1 januar 2005.

Forhøjelse af fribeløbet uden for uddannelse

For at forbedre vilkårene for færdiguddannede, der mødes med tilbagebetalingskrav som konsekvens af, at indkomst for hele året tæller med

ved beregningen af egenindkomsten i det år, hvor de begynder eller afslutter deres uddannelse, er der indgået aftale om:

- at fribeløbet uden for uddannelse (det højeste fribeløb) forhøjes med 2.000 kr. pr. mdr. fra 25.632 kr. pr. mdr. til 27.632 kr. pr. mdr.

Aftalen indebærer, at færre støttemodtagere vil få et tilbagebetalingskrav, primært hvis de går direkte fra studieafslutning og i arbejde. Endvidere indebærer aftalen en reduktion i niveauet for de beløb, som vil blive krævet tilbage fra støttemodtagere, som stadig vil få et krav på grund af for høj indkomst.

Det skønnes, at den årlige merudgift vil udgøre ca. 10 mio. kr. (2004-niveau).

Ændringen træder i kraft den 1. januar 2006

Finansiering

Omdisponering indenfor SU-rammen

Ændringerne finansieres ved omdisponering inden for SU-rammen (reduktion af grundstipendiet til 18-19-årige hjemmeboende i ungdomsuddannelser), ved delvis inddragelse af Socialministeriets ordning om særligt børnetilskud til uddannelsessøgende forældre og ved omprioritering inden for Undervisningsministeriets ramme.

Det er aftalt at:

- Grundstipendiet til de 18-19-årige hjemmeboende i ungdomsuddannelser reduceres med 426 kr. fra 1.426 kr. til 1.000 kr. pr. mdr.
- Tillægget til grundstipendiet til de 18-19-årige hjemmeboende i ungdomsuddannelser øges tilsvarende med 426 kr. fra 821 kr. til 1.247 kr. pr. mdr.

Det nye tillæg på 1.247 kr. pr. mdr. aftrappes lineært indtil det samlede stipendium svarer til den nye grundstipendiesats på 1.000 kr., hvilket sker ved en forældreindkomst på 527.000 kr.

Dermed vil alene 18-19-årige hjemmeboende SU-modtagere, hvis forældres indkomst ligger over 431.526 kr., få deres stipendium reduceret som følge af aftalen.

SU-modtagere, hvis forældres indkomstniveau ligger under den i 2004 gældende indtægtsgrænse på 431.526 årligt for tildeling af tillæg, vil således ikke blive berørt af aftalen.

Det skønnes, at det årlige provenu udgør ca. 84 mio. kr., når ordningen er fuldt indfaset (2004-niveau).

Forslaget berører alene støttemodtagere der begynder at modtage SU i 3. kvartal 2004, mens SU-modtagere, der allerede er indtrådt i SU-systemet fortsætter på de eksisterende vilkår. Forslaget træder i kraft den 1. juli 2004 med virkning for unge, som fra 3. kvartal 2004 eller senere bliver berettiget til SU for første gang.

Overførsel af særligt børnetilskud til uddannelsessøgende forældre

Partierne er enige om med virkning fra 1. januar 2005 at afskaffe den del af ordningen om særligt børnetilskud til uddannelsessøgende forældre, som tildeles henholdsvis enlige forsørgere på SU og samboende forsørgere, hvor begge modtager SU, og overføre beløbet til SU-systemet til finansiering af forbedringerne for forsørgerne i SU-systemet.

Ordningen opretholdes uændret for de øvrige grupper af uddannelsessøgende forældre.

Der er på Finansloven for 2004 budgetteret med en udgift i alt ca. 19 mio. kr. Den overførte andel udgør ca. 11 mio. kr., som overføres fra 2005.

Den resterende finansiering findes ved omdisponering indenfor Undervisningsministeriets ramme.

Aftalepartierne gør årligt status over aftalens virkninger.

Erklæring fra forligspartierne

Mange enlige forsørgere uddanner sig i dag i et revalideringsforløb. Det er ønsket og forventningen, at de bedre økonomiske vilkår, som enlige forsørgere tilbydes i SU-systemet med denne aftale, vil betyde, at flere enlige forsørgere fremover vil uddanne sig på SU frem for på revalideringsydelse.

Færre på revalidering vil betyde besparelser på revalideringsydelse. De økonomiske konsekvenser for det offentlige af øget SU til forsørgere skal forhandles med de kommunale parter. Når forhandlingerne med de kommunale parter er endeligt afsluttet, vil et eventuelt samlet offentligt nettoprovenu blive udmøntet af denne aftalekreds. Det samlede offentlige nettoprovenu opgøres som de statslige og kommunale mindreudgifter til revalideringsydelse fraregnet de statslige merudgifter til SU vedrørende forsørgere.

Tabel. Økonomibilag

	2004	2005	2006	2007
	..... mio. kr.			
Merudgifter				
Forsørgertillæg enlige forsørgere	18	70	70	70
Samboende forsørgere på SU		20	20	20
Det højeste fribeløb			10	10
Provenu				
Reduceret grundstipendium til 18-19-årige hjemmeboende i ungdomsuddannelser	- 18	- 65	- 84	- 84
Særligt børnetilskud til uddannelsessøgende		-11	-11	-11
Tilvejebragt finansiering indenfor UVM's ramme		-14	-5	-5
Samlet virkning	0	0	0	0

29. maj 2008

Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre om omlægninger på SU-området

Der er indgået aftale mellem ovennævnte partier om en række omlægninger på SU-området. Aftalepartierne er enige om at gennemføre omlægningerne i to faser.

Fase 1 (virkning fra 1. januar 2009)

- Forhøjelse af laveste fribeløb for studerende i videregående uddannelser med 1.500 kr. Fribe løbet forhøjes således fra 6.370 kr. pr. måned til 7.870 kr. pr. måned.
- Forhøjelse af handicaptillægget med 750 kr. Handicaptillægget svarer i dag til det laveste fribeløb (6.370 kr. pr. måned) og forhøjes til 7.120 kr. pr. måned
- Forhøjelse af tillægget til SU-modtagende forsørgere, der er samboende med en anden forsørger (samboendetillæg). Tillægget forhøjes fra i dag 715 kr. til 2.000 kr. pr. måned
- Der gives adgang til SU efter samme regler, som gælder for avu, til de 18- 19 årige til FVU

Fase 2

Undervisningsministeren indkalder senest i efteråret 2008 forligspartierne til drøftelse af følgende spørgsmål:

- Indførelse af fleksible låneordninger
- Anvendelse af det overskydende provenu i forbindelse med omlægningerne, herunder eventuelt til forbedring af barselsordningen og vilkårene for handicappede

Omlægningerne af SU-systemet finansieres ved at muligheden for det såkaldte almindelige dobbeltklip afskaffes pr. 1. juli 2009 samt ved at SU-systemet digitaliseres.

Oversigt over de økonomiske konsekvenser af omlægninger på SU-området

	2009	2010	2011	2012	2013
..... mio. kr.					
Udgifter	64,0	88,1	91,0	91,0	91,0
1.500 kr. i fribe løb + 750 kr. i handicaptillæg	44,0	66,0	66,0	66,0	66,0
Samboendetillæg	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Mulighed for SU til FVU for 18-19-årige	0,0	2,1	5,0	5,0	5,0
Finansiering	33,2	88,4	106,1	106,1	106,1
SU-digitalisering	11,6	32,4	50,1	50,1	50,1
Afskaffelse af dobbeltklip	21,6	56,0	56,0	56,0	56,0
Overskud	- 30,8	0,3	15,1	15,1	15,1

SU-forligskredsen

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5547
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk

Kære ordførere

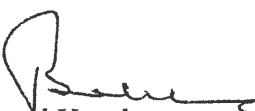
I forbindelse med den netop indgåede aftale om omlægninger på SU-området har det vist sig, at den økonomiske profil for indfasningen af SU til Forberedende Voksenundervisning (FVU) må justeres i forhold til aftaleteksten, jf. nedenstående tilrettede skema.

10 JUNI 2008

Der er alene tale om tekniske ændringer, som ikke påvirker de studerendes mulighed for at få SU til FVU.

Tabel 1.1					
Oversigt over de økonomiske konsekvenser af omlægninger på SU-området (mio. kr.)					
	2009	2010	2011	2012	2013
Udgifter	64,8	88,7	89,6	91,0	91,0
1.500 kr. i fribeløb + 750 kr. i handikaptillæg	44,0	66,0	66,0	66,0	66,0
Samboendetillæg	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Mulighed for SU til FVU for 18-19-årige	0,8	2,7	3,6	5,0	5,0
Finansiering	33,2	88,4	106,1	106,1	106,1
SU-digitalisering	11,6	32,4	50,1	50,1	50,1
Afskaffelse af dobbelt- klip	21,6	56,0	56,0	56,0	56,0
Overskud	- 31,6	-0,3	16,5	15,1	15,1

Med venlig hilsen

Bertel Haarder

AFTALETEKST

Reform af SU-systemet og rammerne for studie gennemførelse

A. Et SU-system der fremmer tidligere færdiggørelse

Regeringen (Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) og Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance er enige om, at der er brug for en veluddannet arbejdsstyrke og et velfungerende uddannelsessystem, hvis vi skal styrke dansk økonomi, konkurrenceevne og jobskabelse. Dette skal understøttes af et velfungerende og effektivt SU-system, som samtidig sikrer, at unge har mulighed for at en uddannelse uanset opvækst, social baggrund og forældrenes økonomiske situation.

Aftalen omfatter ti initiativer til reform og målretning af SU-systemet:

1. SU i op til 12 måneder ud over normeret tid til studerende, der starter deres videregående uddannelse inden for 2 år efter adgangsgivende eksamen
2. Øgede krav i SU systemet til de studerende om fremdrift på videregående uddannelser
3. Målretning af SU til gymnasiale suppleringskurser (GSK)
4. Højest fem ungdomsuddannelser med SU
5. Ændret SU til hjemmeboende
6. Afdæmpet regulering af SU i perioden 2014 til 2021
7. Forhøjelse af satsen for fribeløb for SU-modtagere
8. Udbetaling af bonus til studerende, der bliver færdige på under normeret studietid
9. Øget støtte til befordringsgodtgørelse
10. Opfølgning på EU-domstolens dom i sag C-46/12, L.N.

B. Bedre rammer for en aktiv studie gennemførelse

I forlængelse af aftalen i SU-forligskredsen er partierne bag universitetsloven - regeringen (Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Venstre og Det Konservative Folkeparti - endvidere enige om, at der skal stilles klarere krav både til de studerende og til universiteterne for at sikre en hurtigere studie gennemførelse.

En hurtigere studie gennemførelse fordrer for det første en aktiv studiekultur samt gode rammer og færrest mulige barrierer for de studerendes uddannelsesforløb. For det andet skal universiteterne sikre tilrettelæggelsen af uddannelserne sådan, at de studerendes muligheder for at gennemføre på normeret tid understøttes.

Aftalen omfatter fire initiativer:

11. Fremme af en aktiv studiekultur gennem obligatorisk tilmelding til fag og prøver svarende til et fuldt studieår samt afskaffelse af muligheden for at melde fra til de enkelte prøver

12. Etablering af bedre rammer for merit ved studieophold på anden institution eller studieskift, øget brug af vinterstart samt bedre overgange mellem bachelor- og kandidatuddannelser
13. Krav til universiteter om at nedbringe den gennemsnitlige studietid med 4,3 måneder frem mod 2020
14. Mulighed for at indføre en studiestartsprøve på de videregående uddannelser, som den studerende har to forsøg til at bestå

Der er enighed om, at en række af de nye initiativer skal gælde for alle videregående uddannelser. Det er derfor hensigten at justere reguleringen for de øvrige videregående uddannelser tilsvarende for så vidt angår initiativerne om obligatorisk tilmelding til fag og prøver svarende til et fuldt studieår (11), merit ved studieophold på anden institution eller studieskift (12a), øget brug af vinterstart (12c) og studiestartsprøve (14). Initiativet om større fleksibilitet mellem bachelor- og kandidatuddannelser gælder desuden for de kunstneriske uddannelser.

Aftalen ændrer i øvrigt ikke ved eksisterende forligskredse vedrørende de videregående uddannelser.

Alle initiativer gennemføres inden for institutionernes nuværende økonomiske ramme.

De administrative omkostninger ved reformen på ca. 15 mio. kr. i 2014 og ca. 20 mio. kr. i de efterfølgende år finansieres indenfor reformen.

Forbedring af de offentlige finanser i 2020

<i>Mia. kr. (2013-pl)</i>	
SU begrænses til normeret tid ved studiestart mere end 2 år efter adgangsgivende Eksamen	} 1,0
Øgede krav til studerende om fremdrift på studierne på de videregående uddannelser	
Nye rammer på de videregående uddannelser, der støtter en aktiv studie gennemførelse	
Øgede krav til universiteter om forbedringer i studietiden	
Målretning af SU til gymnasiale suppleringskurser	0,1
Højst fem ungdomsuddannelser med SU	0,2
Fribeløb, bonus og kilometerpenge	-0,1
Ændret SU til hjemmeboende	0,3
Afdæmpet regulering af SU i perioden 2014-2021	0,7
I alt	2,2

1. SU i op til 12 måneder ud over normeret tid til studerende der starter deres videregående uddannelse inden for 2 år efter adgangsgivende eksamen

De væsentligste årsager til, at danske unge afslutter deres uddannelse i en relativt høj alder sammenlignet med unge i andre lande er, at mange holder flere års pause mellem den adgangsgivende eksamen og den videregående uddannelse, og at de bruger ekstra studietid udover det, uddannelserne er normeret til.

Partierne er enige om, at studerende, der starter på deres videregående uddannelser inden for 2 år efter deres adgangsgivende eksamen, kan modtage SU op til 12 måneder ud over normeret studietid. Studerende, der påbegynder deres videregående uddannelse mere end 2 år efter deres adgangsgivende eksamen, vil kun kunne modtage SU svarende til normeret studietid. Ved studieskift gives der dog også for denne gruppe mulighed for op til i alt 12 måneders ekstra SU. De studerende, der fremover alene kan få SU i normeret tid, vil samtidig få udvidet adgang til SU-lån ud over den kortere SU-periode. De nuværende regler for dispensation samt tillægsklip fastholdes for alle studerende.

Der gives mulighed for dispensation til ansøgere, som af væsentlige grunde ikke har haft mulighed for at påbegynde deres videregående uddannelse senest 2 år efter adgangsgivende eksamen, herunder:

1. Værnepligtstjeneste, herunder tjeneste på værnepligtslignende vilkår
2. Uddannelse med henblik på samt udsendelse som led i forsvarets internationale operationer
3. Adoption eller barsel
4. Længerevarende sygdom, herunder særlige forhold i tilknytning til et handicap
5. Pasning af nærtstående, som er handicappede, alvorligt syge eller døende
6. Træning til og deltagelse i Olympiske Lege eller Paralympiske Lege som en Elite- eller Verdensklasseatlet udpeget af Team Danmark

Endelig kan der være helt særlige optagelsesforhold på enkelte uddannelser, som kan give anledning til dispensation for personer, der uforskyldt bliver ramt. Det kan være krav om en mindstealder for optagelse (politiuddannelsen) eller små uddannelser, der alene har optag hvert 2. eller 3. år.

For de enkelte videregående uddannelser, hvor der ikke er et formelt optagelseskrav om en adgangsgivende eksamen, anvendes samme regel, hvis ansøgerne har gennemført en adgangsgivende eksamen. Hvis ikke, vil reglen i stedet være, at den studerende skal starte på en videregående uddannelse inden for seks år efter afslutning af folkeskolen.

Reglerne træder i kraft for de studerende, der starter første gang på en videregående uddannelse efter 1. juli 2014. Som en overgangsoverordning vil studerende med en adgangsgivende eksamen fra 2011 kunne søge optagelse i 2014 efter de eksisterende regler.

Partierne er enige om, at den nuværende 1,08-regel fastholdes.

2. Øgede krav i SU-systemet til de studerende om fremdrift på videregående uddannelser

SU gives til studerende, der er studieaktive, og hvor der er fremdrift i studierne. Med de nuværende regler får studerende, der er forsinkede eller inaktive, først stoppet udbetalingen af SU efter 12 måneder. Opfølgningen og vurderingen og kontrollen af studieaktiviteten er i dag manuel.

Partierne er enige om, at studerende fremover kun kan være 6 måneder forsinket, før SU-udbetalingen stoppes.

Samtidig skal vurderingen af studieaktivitet fremadrettet ske automatisk. Den nuværende studieaktivitetskontrol på uddannelsesstederne afløses af en ordning, hvor udbetalingen af SU sker på baggrund af optjente ECTS-points. Udbetalingen af SU stopper således automatisk, hvis der ikke er registreret et tilstrækkeligt antal opnåede ECTS-points.

På visse uddannelser er der studieforløb med fag, der strækker sig over mere end et semester, hvilket medfører, at ECTS-optjeningen ikke falder jævnt over studieforløbet. Dette gælder også i forhold til kandidatstuderende på fleksible ph.d.-forløb. Partierne er enige om, at der skal tages højde for dette ved den konkrete udformning af den nye ordning.

Reglerne træder i kraft med virkning for studerende, der starter på en videregående uddannelse efter 1. juli 2016.

3. Målretning af SU til gymnasiale suppleringskurser (GSK)

Mange unge vælger at supplere deres gymnasiale uddannelse med gymnasiale suppleringskurser, og siden 2006 er både aktiviteter og udgifter steget markant.

Partierne konstaterer, at mange ikke vælger muligheden for kort intensiv suppleringskurs med turbokurser på 3-6 uger. Dermed kommer flere senere i gang med deres videregående uddannelse, og der udbetales SU til unødigt lange forløb.

Partierne er derfor enige om, at det fremadrettet kun skal være muligt at modtage SU til GSK på de korte forløb. Samtidig afskaffes muligheden for SU til deltagelse i hf- og gymnasieeenkeltfag for kursister, der i forvejen har en gymnasial uddannelse.

Kursisterne oppebærer stadig ret til SU til den suppleringskurs, de har behov for med henblik på at opnå adgang til den ønskede videregående uddannelse, hvis suppleringskursen afholdes som turbokurs. Samtidig oppebæres ret til SU til turbokursens fulde varighed.

Reglerne træder i kraft for GSK-forløb igangsat efter 1. juli 2014.

4. Højest 5 ungdomsuddannelser med SU

Der er i dag ingen begrænsninger på, hvor mange ungdomsuddannelser de unge kan påbegynde med SU. Der er dermed ikke et klart incitament til fremdrift og gennemførelse.

Partierne er enige om at indføre et loft, så unge højst kan få SU til 5 ungdomsuddannelser. Loftet gælder også optagelse af et eventuelt SU-lån.

Det tilskynder unge til at foretage et mere velovervejet studievalg samtidig med, at loftet fortsat giver mulighed for at foretage nødvendige omvalg.

Partierne er endvidere enige om, at unge, der har påbegyndt 5 ungdomsuddannelser med SU og herefter omfattes af uddannelsespålæg i kontanthjælpssystemet, skal kunne få dispensation til fortsat at modtage SU.

Partierne er desuden enige i målsætningen om at styrke elevernes uddannelsesparathed og om, at flere unge skal vælge og gennemføre en erhvervsuddannelse efter grundskolen, bl.a. via en målrettet vejlednings- og fastholdelsesindsats og et øget fokus på uddannelsesvalg i folkeskolens udskoling.

Reglerne om et loft på SU til højst 5 ungdomsuddannelser skal gælde *fra* 1. januar 2015. I opgørelsen af antallet af påbegyndte ungdomsuddannelser indgår alle påbegyndte ungdomsuddannelser pr. 1. januar 2015.

Den nye ordning berører ikke SU'en på igangværende ungdomsuddannelser påbegyndt *før* 1. januar 2015.

5. Ændret SU til hjemmeboende

I dag er der forskellige regler og støttebeløb for studerende, som bor hjemme, f.eks. afhængig af, om man er i gang med en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse og afhængig af alder og forældres indkomst. Samtidig er ydelsen for 18-19-årige på en ungdomsuddannelse, der bor hjemme, højere end den børne- og ungeydelse, som forældrene modtager, indtil deres barn fylder 18 år. Endelig afspejler de nuværende regler for unge, hvis forældre er fraskilte, ikke de reelle indkomstforhold, som gælder for husstanden f.eks. i forbindelse med nye ægtefæller mv.

Partierne er enige om, at reglerne for SU til hjemmeboende på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser harmoniseres svarende til børne- og ungeydelsen, så de studerende fremover får et SU-grundstipendium på 893 kr. svarende til satsen for børne- og ungeydelsen til 15-17-årige og et forældreindkomstafhængigt tillæg på op til 1.586 kr. (2013-niveau). Reglerne for hjemmeboende bliver dermed ens, uanset om de studerende går på en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse.

Partierne er desuden enige om, at forældreindtægten, som SU-stipendiet er afhængigt af, også skal omfatte indtægten fra en ny ægtefælle eller registreret partner hos den forælder, hvor den unge bor. Indkomstaftapningen udvides til at omfatte samlevende, i det omfang der kan udvikles en afgrænsning, som kan håndteres administrativt og understøttes systemmæssigt.

Indkomstgrænsen for, hvornår der kan opnås det maksimale SU-tillæg, forhøjes fra ca. 314.000 kr. til 325.000 kr. (2011-niveau). Samtidig ændres aftrapningen af forældretillægget fra tidligere 670.000 kr. til 550.000 kr. (2011-niveau), således at SU-tillægget aftrappes i indkomstintervallet ca. 325.000-550.000 kr. (2011-niveau).

Betingelserne for, hvornår man betragtes som henholdsvis hjemmeboende eller udeboende, ændres ikke.

De ændrede regler træder i kraft for hjemmeboende, som starter på en ny uddannelse fra 1. juli 2014.

Af hensyn til udviklingen af den systemmæssige understøttelse af den ændrede SU til hjemmeboende er partierne enige om, at der fra 1. juli 2014 til 1. juli 2015 etableres en overgangsordning, hvor de nuværende satser for grundstipendiet for hjemmeboende på ungdomsuddannelserne sænkes fra 1.274 kr. pr. måned til 893 kr. pr. måned (2013-niveau) og satsen for hjemmeboende på de videregående uddannelser sænkes fra 2.860 kr. pr. måned til 2.479 kr. pr. måned (2013-niveau).

Harmoniseringen af reglerne for SU til hjemmeboende på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser, ændringerne i opgørelsen af forældreindtægten samt ændret aftrapning træder i kraft 1. juli 2015.

6. Afdæmpet regulering af SU i perioden 2014 til 2021

I dag sættes SU-beløbet hvert år automatisk op med en takt, som typisk vil være højere end, hvad der gælder for f.eks. arbejdsløshedsdagpenge, kontanthjælp, førtidspension og folkepension.

Partierne er enige om, at SU'en i perioden 2014-2021 reguleres med satsreguleringsprocenten minus den afdæmpede regulering i medfør af skattereformen fra juni 2012 fremrykket 2 år.

Ordnningen træder i kraft fra 1. januar 2014.

7. Forhøjelse af satsen for fribeløb for SU-modtagere

Studerende på videregående uddannelser kan i dag modtage SU sideløbende med, at de har en indkomst på op til 9.043 kr. pr. måned (2013-niveau). Overstiges denne grænse for fribeløb, vil den studerende efterfølgende få et tilbagebetalingskrav.

Partierne er enige om at forhøje satsen for det laveste fribeløb med 1.500 kr. pr. måned for studerende på de videregående uddannelser i 2014 og 2.500 kr. pr. måned fra 2015 og frem. Dermed får de studerende frihed til at tjene ekstra penge, men inden for en ramme, hvor omfanget af erhvervsarbejde ikke forventes at øges så meget, at det i sig selv medfører forlængelse af studietiden.

Forhøjelsen skal ses i sammenhæng med reformens øvrige initiativer, der fremmer en aktiv studiekultur og træder i kraft 1. januar 2014.

8. Udbetaling af bonus til studerende, der bliver færdige på under normeret studietid

Partierne ønsker at give alle studerende en tilskyndelse til at yde en særlig indsats på uddannelsen.

Partierne er derfor enige om at indføre en kontant bonus til hurtige studerende på de videregående uddannelser. Bonusen udbetales som stipendium på 2.877 kr. - svarende til halvdelen af SU-stipendiet til udeboende på videregående uddannelser (5.753 kr. i 2013) - for hver måned den studerende færdiggør studiet hurtigere end normeret tid.

Ordningen træder i kraft 1. januar 2016.

9. Øget støtte til befordringsgodtgørelse

Studerende kan i dag søge om befordringsgodtgørelse efter en kilometersats, hvis der ikke er offentlig transport på hele eller dele (mindst 24 kilometer) af strækningen mellem bopæl og uddannelsessted, eller hvis rejsetiden bliver væsentligt forlænget med offentlig transport.

Godtgørelsen udbetales månedsvis og kun ved strækninger over 24 kilometer – dog udbetales der også godtgørelse til de første 24 kilometer, men der er en egenbetaling på 587 kr. pr. måned. Kilometerpenge er skattepligtig indkomst.

Partierne er enige om at justere ordningen på tre måder, så der bliver bedre adgang for flere:

- Egenbetalingen på 587 kr. fjernes
- Der udbetales kun godtgørelse til den rejsedel, som overstiger 24 kilometer dagligt
- Kilometersatsen øges fra 13,59 kr. til 17,22 kr.

Når der ikke udbetales godtgørelse til de første 24 kilometer, kan der fortsat siges at være egenbetaling. Denne svarer til ca. 413 kr. og er således mindre end de nuværende 587 kr.

Den nye ordning giver lettere adgang for dem med kortere afstand til uddannelsen, da den gældende egenbetaling kræver mindst 43 kilometer daglig transport.

Ordningen træder i kraft 1. januar 2016.

Dette ændrer ikke ved eksisterende forligskredse på transportområdet.

10. Opfølgning på EU-Domstolens dom i sag C-46/12 L.N.

EU-Domstolen har afsagt dom i sag C-46/12, L.N. Konsekvensen af dommen er, at EU- og EØS-borgere, der indrejser til Danmark med det hovedformål at studere, i modsætning til den hidtidige praksis og den danske opfattelse, har ret til SU, hvis de samtidig har status som arbejdstagere.

Partierne lægger til grund, at den gældende praksis i Danmark er, at den studerende som udgangspunkt skal have beskæftigelse i mindst 10-12 timer ugentligt for at opnå status som arbejdstager. Der er dog altid tale om en konkret vurdering.

Danmark har under skiftende regeringer forfulgt en aktiv politik i relation til sager vedrørende studiestøtte ved EU-Domstolen. Danmark har således gennem de senere år støttet bl.a. Tyskland i en række sager om studiestøtte ved EU-Domstolen for at sikre muligheden for at kunne opretholde et krav om tilknytning til betalerlandet som betingelse for studiestøtte i tilfælde, hvor den studerende ønsker at medtage SU til studier i et andet EU-land end betalerlandet. Danmark vil fortsætte en sådan aktiv linje fremadrettet.

Opfølgning

Partierne konstaterer, at dommen medfører merudgifter til SU, og tager til efterretning, at regeringen vil indarbejde det nuværende skøn på 200 mio. kr. efter skat og tilbageløb på de kommende finanslove. Partierne er enige om at følge udviklingen, og Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil fremlægge en årlig status for udviklingen i antallet af EU- og EØS-borgere, der modtager SU i kraft af status som arbejdstagere og udgifterne hertil, og ministeren vil på den baggrund mødes med forligskredsen.

Såfremt udviklingen afviger væsentligt fra det forudsatte, forpligter partierne sig til i forligskredsen at sikre finansiering inden for SU-området og iværksætte relevante værnsinitiativer.

I den forbindelse vil Danmark arbejde aktivt i enhver relevant europæisk sammenhæng for at fremme forudsætningerne for at opretholde det nuværende danske SU-system.

I sidste ende forpligter partierne sig om nødvendigt til at omlægge SU-systemet.

Partierne tager til efterretning, at kravet til de videregående uddannelsers relevans for det danske arbejdsmarked er skærpet med det nye akkrediteringssystem. Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil endvidere følge udviklingen i de videregående uddannelsesinstitutioners udbud og optagemønster med henblik på politisk opfølgning, hvis der viser sig at opstå en utilsigtet adfærd hos institutionerne som konsekvens af dommen. Forligskredsen vil blive orienteret som led i den årlige status.

Administration og kontrol

Partierne er enige om, at der som led i opfølgning på dommen indføres en skærpet administrativ praksis, der har til formål at undgå misbrug. Der etableres en

administration, der hver måned med input fra e-indkomstregisteret automatisk kontrollerer, at EU- og EØS-borgere, der modtager SU med henvisning til status som arbejdstagere, fortsat har status som arbejdstagere i Danmark. Det betyder, at indkomsten skal have et sådant omfang, at den studerende som udgangspunkt skal have beskæftigelse i mindst 10-12 timer ugentligt, jf. ovenfor. For de personer, hvis indkomst ikke fremgår af e-indkomstregisteret, tilrettelægges et særskilt kontrolforløb.

11. Aktiv studiekultur gennem obligatorisk tilmelding til fag og prøver svarende til fuldt studieår (60 ECTS-point)

Universiteterne får fremover pligt til at sikre, at samtlige studerende hvert studieår bliver tilmeldt uddannelsens fag og prøver svarende til 60 ECTS-point. I forbindelse med tilmelding til fagene bliver den enkelte studerende automatisk tilmeldt de prøver, som knytter sig til de enkelte fag. For kandidatstuderende på fleksible ph.d.-forløb kan ph.d.-aktiviteten indgå i aktivitetskravet.

Som noget nyt afskaffes de studerendes mulighed for at foretage afmelding fra de enkelte prøver, medmindre der foreligger usædvanlige forhold, f.eks. dokumenteret sygdom, barsel eller lignende. Dispensation gives efter ansøgning fra den studerende.

For at styrke mulighederne for at indhente forsinkelser eller tage yderligere ECTS ønsker partierne en væsentlig forøgelse af universiteternes udbud af sommerkurser på alle institutionernes hovedområder frem mod 2020. Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil følge udviklingen i universiteternes sommerkurser og årligt udarbejde en oversigt over de udbudte kurser. I forlængelse heraf forpligter Ministeriet sig til at følge op i forhold til de enkelte universiteter, hvis der måtte være behov herfor.

Partierne lægger desuden vægt på, at der som en integreret del af den faglige vejledning på alle niveauer indgår information og vejledning om karrieremuligheder, så de studerende ikke bliver forsinket på grund af tvivl om jobmuligheder mv.

Initiativet træder i kraft 1. juli 2014.

12. Bedre rammer for gennemførelse af uddannelserne

12a. Ny meritpraksis for at undgå dobbeltuddannelse

Næsten hver femte, der fuldfører en videregående uddannelse, har skiftet uddannelse i løbet af studietiden. Studerende har i dag ikke pligt til at søge merit for allerede beståede fag, hvor dette er muligt, når de søger om studieskift, eller når et uddannelsesforløb genoptages. En studerende, der skifter studie eller genoptager et uddannelsesforløb, kan dermed komme til at gennemføre fag, som allerede er bestået.

Partierne finder, at dobbeltuddannelse bør undgås. Det koster både tid og penge for den studerende og for samfundet.

Partierne er derfor enige om, at alle, der søger optagelse på en videregående uddannelse som følge af studieskift eller genoptagelse af tidligere uddannelsesforløb mv., fremover skal oplyse, hvilke fag de tidligere har bestået på samme niveau. Universiteterne forpligtes til at vurdere, om fagene kan erstatte et eller flere fag på den nye uddannelse.

Partierne er enige om at indføre automatisk merit for alle forhåndsgodkendte studieophold, herunder projektorienterede forløb, i Danmark eller i udlandet. Hvis der er behov for at ændre i den forhåndsgodkendelse, som den studerende har fået af hjemuniversitetet, eksempelvis hvis værtsinstitutionen alligevel ikke udbyder det eller de forhåndsgodkendte fag, skal den studerende sammen med hjemuniversitetet forpligtes til at finde et eller flere alternative fag svarende til omfanget på de forhåndsgodkendte fag, der ligeledes kan meriteres ind i den samlede uddannelse. Dette forudsat, at den studerende består fagene.

Universiteterne skal løbende offentliggøre statistik for meritafgørelser på deres hjemmesider.

Initiativet træder i kraft 1. juli 2014.

12. Bedre rammer for gennemførelse af uddannelserne

12b. Supplerings efter optagelse på kandidatuddannelse

Der har efter partiernes opfattelse udviklet sig en uheldig praksis på universiteterne, hvor suppleringsaktiviteterne for at opfylde adgangskrav til kandidatuddannelserne har fået et utilsigtet og for stort omfang.

Supplerings mellem bacheloruddannelser, herunder professionsbacheloruddannelser, og kandidatuddannelser afskaffes, sådan at det i højere grad end i dag bliver muligt at blive optaget på en kandidatuddannelse uden krav om faglig supplerings, hvis den pågældende ansøger har en beslægtet bachelor- eller professionsbacheloruddannelse. Universiteterne kan undtagelsesvist stille krav om supplerings i enkelte vigtige fag. Forudsætningen er, at supplerings finder sted sideløbende med, at den studerende har påbegyndt sit kandidatforløb.

Universiteterne fastsætter som hidtil selv adgangskravene til deres kandidatuddannelser og vil dermed fortsat være garant for fagligheden i forbindelse med optagelse. Universiteterne skal hver for sig og i fællesskab i deres opbygning af bacheloruddannelserne blive bedre til at give de studerende flere valgmuligheder, sådan at uddannelsen giver direkte adgang til flere kandidatuddannelser, også på andre universiteter.

Partierne lægger vægt på, at en afskaffelse af supplerings ikke må begrænse optaget på kandidatuddannelserne. For at sikre den størst mulige gennemsigtighed skal Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser følge op på optaget på kandidatuddannelserne, samt sikre offentliggørelse af oplysninger om antal ansøgere, optagne og afviste på kandidatuddannelserne.

Universiteterne skal udvikle flere kandidatuddannelser, der er mere målrettede professionsbachelor, sådan at professionsbachelor kan optages direkte og uden supplerings. I udviklingsarbejdet er det afgørende, at universiteterne, professionshøjskolerne og erhvervsakademierne indgår i et tæt samarbejde for at skabe større faglig sammenhæng mellem uddannelserne, herunder også i forhold til en eventuel tilpasning af professionsbacheloruddannelserne.

Initiativet har virkning for studerende, der optages på en kandidatuddannelse fra studieåret 2014-2015 eller senere.

12. Bedre rammer for gennemførelse af uddannelserne

12c. Mulighed for vinteroptag og øget brug af vinterstudiestart på de videregående uddannelser

Vinteroptag og -studiestart giver den studerende mulighed for at begynde på en uddannelse et halvt år tidligere, end hvis der kun er optag og studiestart om sommeren.

De videregående uddannelsesinstitutioner skal derfor have en generel mulighed for vinteroptag, og institutionerne opfordres til øget brug af vinterstudiestart på de uddannelser, hvor det er relevant og passer ind i uddannelsernes opbygning. Partierne forventer en væsentlig forøgelse af det samlede antal studerende med vinterstart i de kommende år.

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil årligt følge udviklingen.

12. Bedre rammer for gennemførelse af uddannelserne

12d. Større fleksibilitet mellem bachelor- og kandidatuddannelse (bachelorhegn)

Partierne vil sikre, at der er den størst mulige fleksibilitet mellem overgangen fra bachelor- til kandidatuddannelse. Det skal medvirke til, at de studerende kan gennemføre deres uddannelse på kortere tid. I dag venter nogle bachelorstuderende et halvt eller et helt år på at starte på en kandidatuddannelse, selvom de kun mangler få ECTS-point i at have afsluttet bacheloruddannelsen.

Partierne er enige om, at en bacheloruddannelse og en kandidatuddannelse er selvstændige uddannelser, men at det for bachelorstuderende skal være muligt at tage fag på op til 30 ECTS-point på den tilsvarende kandidatuddannelse, uden at der er særlige omstændigheder.

Initiativet træder i kraft 1. juli 2014.

13. Krav til universiteter om nedbringelse af den gennemsnitlige studietid

Studietiden på universitetsuddannelserne var i 2011 i gennemsnit på 6,1 år. Det er mere end 1 år længere end den normale normerede tid. Der er samtidig store forskelle i studietid på sammenlignelige uddannelser på forskellige universiteter.

Partierne er derfor enige om at gennemføre en ændring af den del af universiteternes uddannelsesbevilling, der gives som færdiggørelsesbonus. Formålet er at give universiteterne en økonomisk tilskyndelse til at nedbringe den gennemsnitlige studietid med 4,3 måneder frem mod 2020 som et led i processen hen imod, at en universitetsuddannelse i udgangspunktet gennemføres på normeret tid.

Det er aftalt, at en andel af universiteternes færdiggørelsesbonus på 930 mio. kr. i 2020 gøres betinget af studietidsforbedringer. Hvis universiteterne samlet når målet, vil de få udbetalt hele den andel af færdiggørelsesbonusen, der gøres betinget studietidsreduktionen. Hvis universiteterne omvendt ikke opnår studietidsforbedringen på 4,3 måneder, vil det udløse mindre bevilling. Universiteterne får dermed en økonomisk tilskyndelse til at prioritere gode uddannelsesforhold og bedre studietilrettelæggelse.

Hvert universitet får et måltal afhængig af deres niveau i 2011, hvor studietiderne varierede fra 6,6 år til 5 år. Ordningen indføres gradvist fra 2015, så hvert universitet får tid til at gennemføre relevante studietidsreducerende tiltag. Forslaget skal ses i sammenhæng med de nye instrumenter, som universiteterne får.

Den øvrige andel af den hidtidige færdiggørelsesbonus udbetales efter samme principper som hidtil.

14. Studiestartsprøve

Nogle studerende melder sig ind på studier uden reelt at påbegynde dem. De videregående uddannelsesinstitutioner skal have de nødvendige instrumenter til at fremme en aktiv studiekultur og imødegå eventuelt SU-snyd.

Partierne er derfor enige om at give de videregående uddannelsesinstitutioner mulighed for at indføre en studiestartsprøve ved uddannelsens begyndelse, hvor den studerende har to prøvoforsøg til at bestå. Studiestartsprøven afholdes på uddannelser, hvor det er relevant, med det formål at afklare, om de studerende, der er indskrevet, reelt har påbegyndt uddannelsen. Ministeren for Forskning Innovation og Videregående Uddannelser fastsætter de nærmere regler for, hvornår prøven skal være bestået, idet partierne er enige om, at prøven skal være bestået tidligt på 1. semester. Hvis prøven ikke består, udskrives den studerende af uddannelsen. Studiestartsprøven optræder ikke på eksamensbeviset.

Institutionen kan tillade yderligere forsøg, hvis der foreligger usædvanlige forhold.